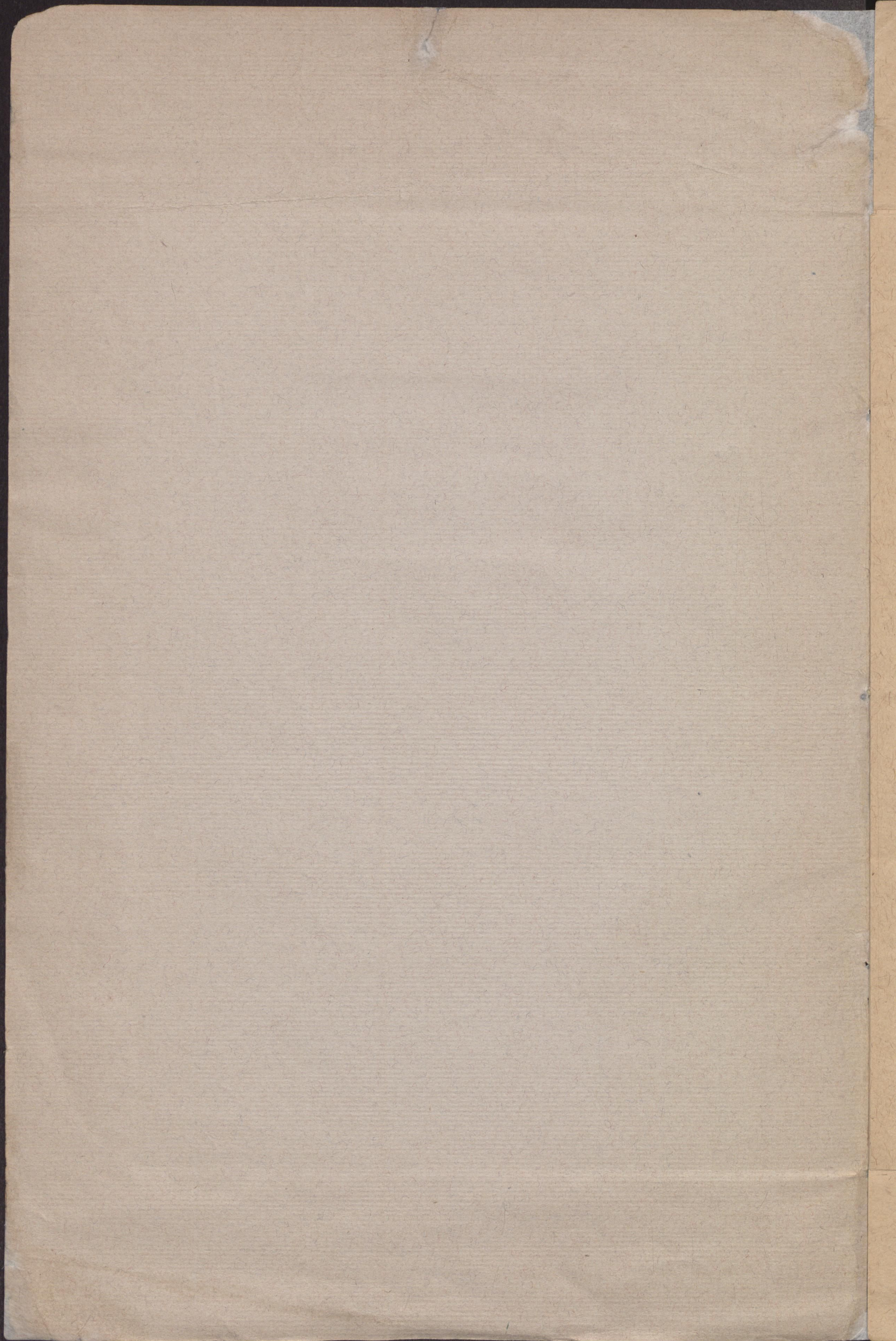

Zwei Flugblätter den
„Klever Getstreit“
betreffend

כ"א כרוז כ"א

מה שהכריו מן הגאב"ד נר"ו בצרוף שני בתי דינין בהכמות
חברות קרישא פ"ו דקהילתנו פה דקק פ"פ דמיין יום אד"א
אלול לעת ערב בבה"כ ישן וחדש

ZUR

TAGUNG DER
SONCINO-GESELLSCHAFT

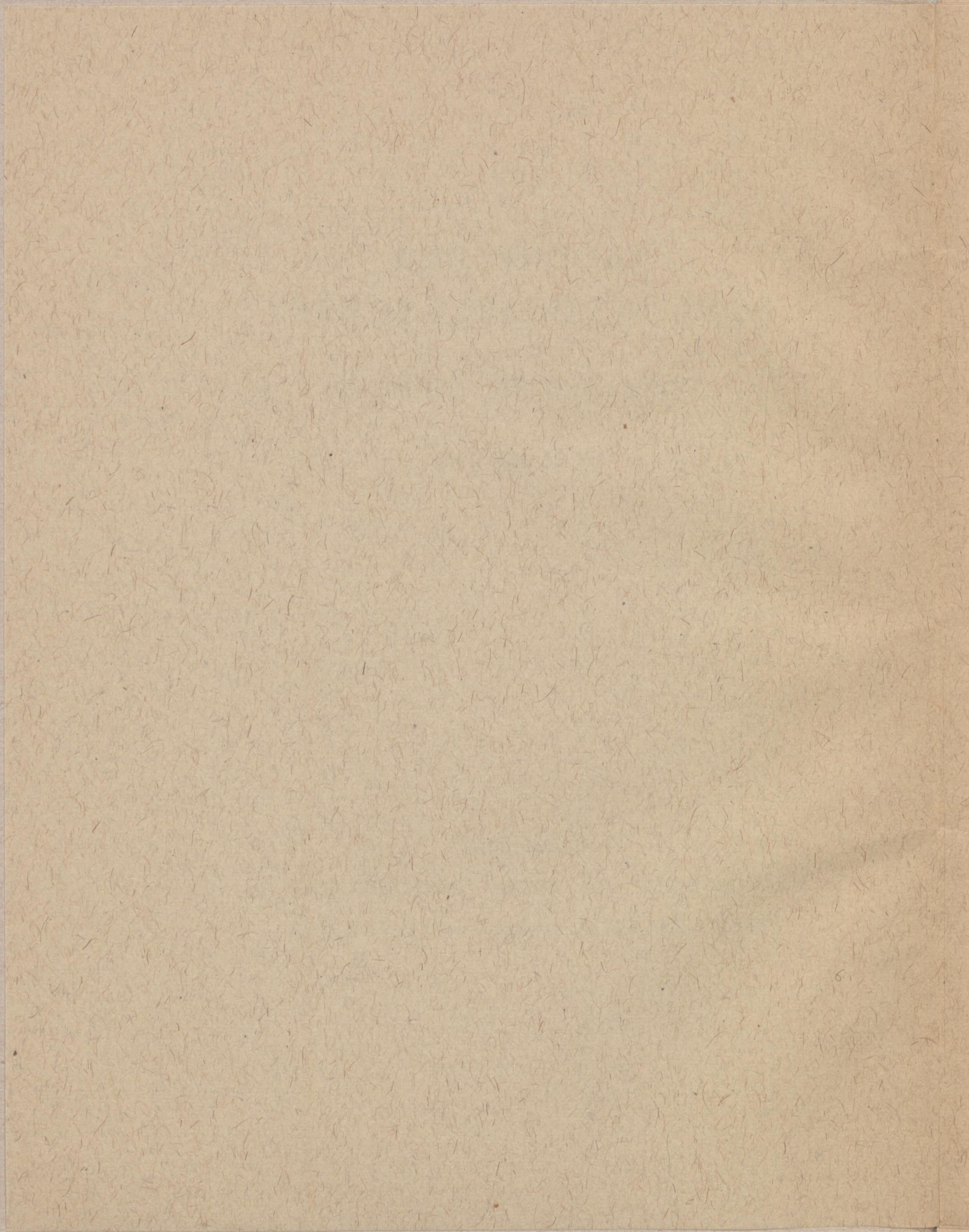
IN FRANKFURT AM MAIN

AM 26. MAI 1931

ÜBERREICHT

VON PROF. DR. ARON FREIMANN UND
RECHTSANWALT ABRAHAM HOROVITZ

ח"ס הכניסו חת ראשם ודרשו וחקרו ככל מיני דרישות וגמרו שאין התיר לאסור' וויילן אבר בע"ה איזה רכנים ובאונים ויינה מוטעה
גווארדך בדברי שקרים וע"י זה פסקו להתיר אוב' כפי הכש' כמה אנשי' כאן ע"כ ממעט ויין כבוד התור' וח"ס וכבוד הגאון המפורסם
אב"ד דק"ק פ"פ ורכני' מופלגים יושבי על מדיו כלים אחד חכמים ומזקה שאינו יוצא מתחת ידם דבר שאינו מחוקק וכפרט כבוד הגאון
המסיד המנוח אב"ד דקהילתנו וצ"ל וגדולים בדיוקים במיתהן וכו' ואין מקיפין בח"ה ע"כ ווירט היר מיט דער כרוז שהכריו מחדש בק"ק
פ"פ כשני שה"כ כאן בובליצירט כדי זיך יעדר לא נאך צו ריכטן ולא זו ניט מעהר מלעיג ויין זול על פסק דין שלה' ונכרין למען
ידעו לדור אחרון כנים היולדו מהאשה לאה הכ"ל מאיש אחר דש **ממורים גמורים** זיינן :

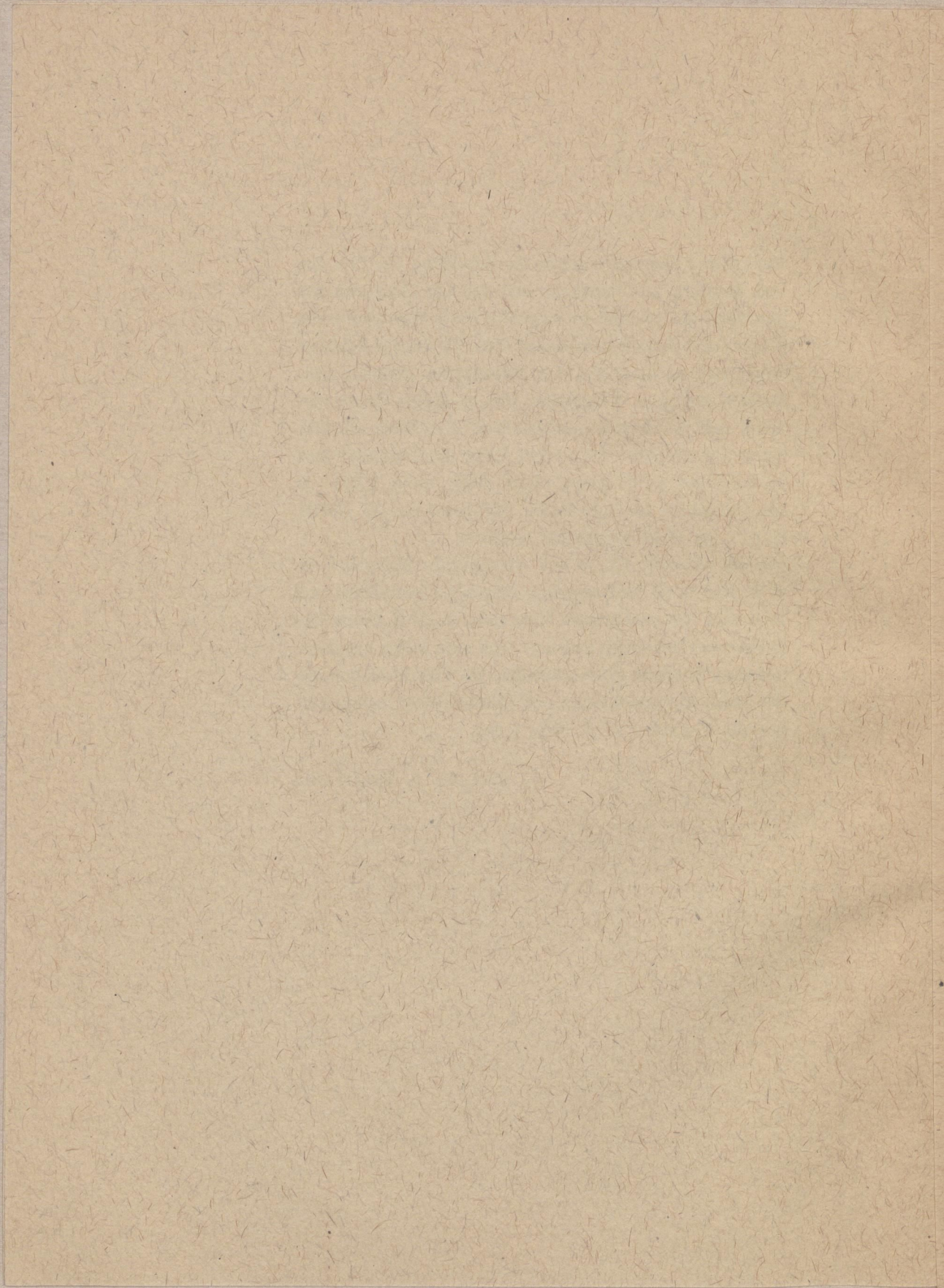
מה שהכריזו מן הנאב"ד נר"ו בצרוף שני בתי דינין בהככמות
 חברות קדישא פ"ו דקהילתנו פה דק"ק פ"פ דמיין יום אב"א
 אלול לעת ערב כבה"כ ישן וחדש

Der „Klever Getstreit“ gegen die Scheidung der Ehe des Isak Neuburg aus Mannheim und der Lea Gunzenhäuser aus Bonn am 21. Elul (6. August) 1766 in Kleve hat weite Kreise Deutschlands interessiert. Das Frankfurter Rabbinat nahm Stellung dazu und das Mannheimer Rabbinat protestierte dagegen. Flugblätter, die in diesem Streif versandt und an den Synagogentüren angeheftet wurden, haben sich erhalten. Sie sind im Besitz der Stadtbibliothek zu Frankfurt a. M. (Sign.: Auct. Hebr. anon. 2036). In der Zeitschrift für hebräische Bibliographie, VI (1902), S. 61 f. ist eines abgedruckt worden.

Markus Horovič hat in den „Frankfurter Rabbiner“ III, 67 ff. und S. 99 die Bewegung eingehend geschildert und in seinem Responnenwerk Mate Levi, S. 58 ff. Briefe von Frankfurter Rabbinern gedruckt. Vgl. auch meine Literaturangaben in Moritz Steinschneider, Die Geschichtsliteratur der Juden in Druckwerken und Handschriften zusammengestellt, Frankfurt a. M. 1905, § 261.

Prof. Dr. A. Freimann.

ח"ס הכניסו את ראשם ודרשו וסקרו ככל מיני דרישות וגמרו שאין התיר לאסור' וויילן אבר בעו"ה איזה רכנים וגאונים זיינה מוטעה
 גווארדן בדברי שקרים וע"י זה פסקו להתיר אולי כפי הנשט' כמה אנשי' כאן עיי"ב ממעט זיין כבוד ההור' וס"ח וכבוד הגאון המפורסם
 אב"ד דק"ק פ"פ ורכני' מופלגים יושבי על מדין כאיש אחד חכמים וחזקה שאינו יוצא מחמת ידם דבר שאינו מחוק ובפרט כבוד הגאון
 המסיד המנוח אב"ד דקהילתנו זצ"ל וגדולים דדיקים במיתתן וכו' ואין תקיפין כח"ה ע"ב ווירט היר מיט דער כרוז שהכריזו מחדש בק"ק
 פ"פ כשני פה"כ באן בובליצירט כדי זיך יעדר דא נאך צו ריכטן ולא זו כיט מעהר מלעיג זיין זול על פסק דין שלה' זונדרן למען
 ידעו לדור אחרון בניס היולרו מהאשה לאה הכ"ל מאיש אחר דש **ממורים גמורים** זיינן :

מה שהכריזו מן הגאב"ד נר"ו בצרוף שני בתי דינין בהכמות
חברות קדישא פ"ו דקהילתנו פה דק"ק פ"פ דמיין יום אד"א
אלול לעת ערב כבה"כ ישן וחדש

את כל דברי הכרח דק"ק נ"פ הוברו גם פה ק"ק מנהי"ם ביו"ו ע"שק חיארר תקי"כח לצ"ק
בהי"כ קודם הפלת ערבית בהוספה המבוצר לדב"א בהסכמות האלופי קציני פ"ו
י"ן ובנידוף האלו"ב רבני מופלג"י בו יר ויושבי בהי"ם דק"ק מנהי"ם י"ע"א:

לכבוד המקום בית ולכבוד הורתו הקדושה ולכבוד הרבנים מופלגים נעלי הריסין ונעלי קרני הוד
ח"ו וכוונת כלור מפייהם יאל דין אמת לאמהו באמת הכנין מורדין ומכונין כהלכה
לשרי העם שלו ככה ה"ה הגאון המפורסם אב"ד דק"ק פ"פ ושני כ"ד י"ן ולכבוד אדונינו מורינו ורבינו החסיד
המוכח מה"ורר שעבלי ונ"ל ווירט היר מיט אויך גרופן בשם האלופי הקציני פ"ו ין ובנידוף האלופי הדיינים ויושבי כ"ה מ"ק
באשר נלוי ומפורסם דש כונעט שכה ואצי מידי יום יום שר ישראל לפשי"ן מקליוול ור"ש ק"ה עם נרופיהם מרינין
פגרוחיהם לבל מדינה ומדינה לכקש ולמניא עולמה להחיר האשה לאה אשת ר"א כ"כ מכאן בגט בטל סקידר ר"י
הנ"ל נכחו האשה הנ"ל מצעלה וגם כמש' לכתה רבני גאולי אשכנז והטעו אותם כדבר שקר גם שמו ככליהם כנע כקף
בסיכוחו ורדיפת כבוד המדומה אשר אין לה גבול והומה ומרפו וגדפו וציוו את אדוניהו מ"ו החסיד ונ"ל עם
יושבי כה"מ וילעבו במלאכי אלקי ה"ה הגאון אב"ד דק"ק פ"פ ושני כ"ד י"ן אשר טרחו וניגעו ולכבוד הורתינו הוילו
זהם מכיקם עד שדרשו ומקרו כל דבר על כרוז יבנה פרטו גדרות עולם אשר ה"י מכמה מאות שנים לק"ק פ"פ אשר
שם החכמה והמדע רבתי כדעות קרי עליזה יתבו ללעב ולכזיה כדי שכל איש המר בעיניו יעשה והכה קנה
רבני וגאולי נתפתו והאמינו לדבריהם דברי נרגן מפריד בין איש לאשה ומזיאי' לעו על ר"א הנ"ל אשר לא ידענו
שום שחן מניחו וכל מה שעשה מפני הטירוף אומרי' שהוא ברעה ובהשכל ושנהכרוו הדברים ובלאמת הם דברי
שקרים רק שרונים להוציא מאין יש להחיר אשה איש באשר כהב לרבני דייכים מופלגים כ"ד רבא דק"ק ברלין
החליף קן ציפור לקן סיפור ועוררין לאוררין והשלימים האלו לא אבו לו ולא שמעו אלי' ולא ידע כי כנפשו הוא
שהאי גברא ספורא רבא חוי ומקרי דעת' לגבי חוי וקנת מרבני' ואנשי' ממדינת פולין סמוך עמם על ר"י הנ"ל
א"ר כחוקה על חבר שאינו מוצא דבר מתחת ידו שאינו מהוקן ועתה אמינו בני ישראל דרשו מעל ספר כרוז שכרו כק"ק
פ"פ ובאגרת ששלח ר"י הנ"ל לבי דינא רבא דק"ק ברלין ותראו חוקהו נגד הגאון אב"ד דק"ק פ"פ ושני כ"ד והגאון
המנוח אב"ד דקהילתנו ונ"ל עם יושבי כה"מ ומה לנו להאריך בדברים שכבר נכרוז כק"ק פ"פ ויאל הול פאלגט כי
דבריהם כחמורת נטועים ואין נריכן חיזוק רק גשיכט זאת להחיר באזהרה גדולה לאמינו ב"י יהי' מה שיהי'
שישימו לפיהם מחסום שלא לדבר שום קרה ולעו על פסק דין של הגאון אב"ד דק"ק פ"פ ושני כ"ד והגאון המנוח אב"ד
דקהילתנו ופי שיעבור על זה ומכ"ש חי שיתעסק בדברי אגרת מה שהוא נגד פ"ד וכו"ו הלז אם הוא מבני קהילתנו
לא די מן ווירט איהן מחזיק ויין בעברייך וכחוטא ומתגי' אונ' ווירט זו קיין דבר נשיאות ואסיפה גלאון ווארדן אלא
אף בקם גדול ואל מן איהם זו ערלינגן ערקענין ווירט מלכד שארי ביוש' ואם הוא מרחמי ופרמי דש קיין לינת לילה
בקהילתנו פיל ווינגר שום האלה מבני קהילתנו האבן וול מלכד שענותיו על עצמותיו שלא יכפור לו כחיי' וכמותו
רק מחייב ב"א להיות לבקמיל ולאחיו יאמר חוק ואל מירא מליים שמאלימים כ"ק דר"ה כדבר שלא עלה יל לב ר"ה
נ"ל מעולם בגט בטל כזה ותקיימו ככל מה שכתוב בכרוז דק"ק פ"פ כזה חוכו לברכת האלמרים
ככרוז ההוא ועתה הטו אונ"כם לקול הכרוז שינא מניח קודש קדשי' ארמ'ו
הגאון החסיד המפורסם אב"ד ור"מ דק"ק פ"פ ועמו הרי כ"ד
רבא וכל קדושי':
פל כחבי יושר ורבי אמת הנ"ל הובאתי ברפוס

אני הקטן אליעזר בן מהורר יצחק נייבורג זיל פק"ק מנהי"ם:

א"ל הכניסו את ראשם ודרשו ומקרו ככל מיני דרישנה וגמרו שאין ההיר לאסור וויילן אבר בעו"ה אויך רבנים וגאולים ויינהמוטעה
גווארדן בדברי שקרים וע"י זה פסקו להחיר אונ' כפי הנש"מ כמה אנשי' כאן עי"כ ממעט ויין כבוד ההור' ות"ח וכבוד הגאון המפורסם
אב"ד דק"ק פ"פ ורבני' מופלגים יושבי על מדין כליש אחד חכמים וחוקה שאינו ינאל מתחת ירם דבר שאינו מחוקק וכפרט כבוד הגאון
החסיד המנוח אב"ד דקהילתנו ונ"ל וגדולים דריקים במיתהן וכו' ואין מקיפין כח"ה ע"ב ווירט היר מיט דער כרוז שהכריזו מחדש כק"ק
פ"פ כשני כה"כ באן כולליזירט כדי זיך יעד דא כאך זו ריכטן ולא זו ניט מעהר מלעיג ויין וול על פסק דין שלה' ווארדן למען
ידעו לדור אחרון בניס היולרו מהאשה לאה הנ"ל מאיש אחר דש ממזרים גמורים ויין:

מחויבים כל רכני גאוני הדור להושיע את אשה עגולה הכלל גם לעמוד כפרץ נגד המסדר והמתר ר' ישראל הקליר
הכלל כשהי נשים הכלל נגד פדס דר"ג מ"ה וצירופיו הגאוניס הכלל כדי שלא ילמדו ממנו הלכה לדורו ולדורו
אותו ברדיפה מלא אחר שפרץ גדר למעול ועל כפרס דר"ג מ"ה וצירופיו הגאוניס ו"ל הכלל בשביל הכלת מעון והנה
לא רי שהרכניס דפולין וצירופיהם אנשים הכלל שהי מהגיס שלא כשורה זכרת של תורה והי קומכין קסומא
בארוכה על המסדר והמהיר ר' ישראל בקליווא הכלל וכ"ד המחסיס הכלל וגם שהם מדברים הרכה דכרי עוות
קטורים וכזיונות ככתב שלהם אף זו שהיא נגד תקנות וגזירות ישיבות בגזירות נפש כתקנות קהלתימו יע"ל מכמה
מאות שנים כהתאספות יחד כיום הוועד גאוני קהלות אשכנז כחי נפש וצ"ל שלא להשהירר שום רב או רכניס אפי
על יחיד מבני קהלתימו יע"ל ומ"כש על רכיס וועלכש קונפרמירט איזט ווארדין מכמה קטריות החסידים כחי נפש
ז"ל דור אחר דור וכיחוד בחסד העליון כעת מאדונינו החסיד הקיסר יר"ה השם יאריך ימיו ושנותיו עד עולם
בחסדו ג"כ הקינפרמאציאהן ממנו ער פאלגט באזהרה ועושים גדולים גם נאמר שם בתקנות גאוני אשכנז וצ"ל
הכלל שאלס יארע הדבר דש קומין ועלט חרס או איקור או גוירה הן משום חרס או חכמים רכיס או יחידים
הן ממדינות אשכנז הן משאר מדינות אל הוך בית דיכינו דש כל דכריהם בטל ומכוטל זייכין לא שריץ ולא קיימין
זאחת דתו של אותו כתב לשריף אותו בלש בפומבי לעין כל בכך אמתו צעדי האנן ה"ה הח"ק האלופים קצינים פי
י"ץ כצירוף האלופי קצינים גובים י"ץ ובצירוף שני ב"ד י"ץ ובראשם הגאב"ד כר"ו מצאנו ענמימו מחויב בדבר לעשות
אזינו כאפרכסת ולשמוע לדברי רבותינו הקדושים גאוני אשכנז ו"ל הכלל בכך האסכס מאתנו הכתב של רכני פולק
עם צירופיהם אנשים הכלל לשרוף בפומבי בחצר בהכ"כ לעיני כל ע"י נערים ותעלולים יתגלו בכתב הכלל
בשריפתו וכזה קיימנו מנות רבותינו הקדושים גאוני אשכנז ו"ל הכלל וגם להראות לכל המון ישראל שכל דכריהם
שלהם לא נחשב לכלום פטילין ומכוטלין לא שרידן ולא קיימין וכלפס וכפואו במשכין וכה יהי וכה יקום אס
יבוא עוד ליוה כתב מאתה מקום שיהי דינו ומשפטו חרין לחן הכתיב בשריפה ככלל גם ווערדי מאן מכריו זיין
דש מאותו מקום שיהי הכתב הכלל קיינר מבני עמינו הדריס באומו מקום שום הכאה או שום חליקת כבוד משום אדם
מבני קהלתימו יע"ל הכך דערפטי גם ווערדי זיך יעדוועדד איך אכט נעמן מגמלי רתמים של חרמות ותקנות גאוני
קשיאטי גאוני אשכנז ו"ל הכלל דש הכתב של רכני פולין הכלל עם אנשים צירופיהם הכלל כלל וכלל יקש זו עקטומירן
איכד כל עדת ישראל ווערדי מחזיק זיין האשה לאה הכלל לא"ס גמורה דק שהיא פסולה לכהונה מדרבנן ובכל דעמי
המבוארי בפס"ד של הגאב"ד כר"ו ושני ב"ד הכלל שיש תחת יד אשה לאה הכלל גם בכרזים שלנו וכל השומע לדכריס
אונר ווערדי מקיים ומחזיק זיין פס"ד הכלל דש האשה לאה הכלל אי"ס גמורה איזט ושלל כדת מלישה היא גרושה
צדיק הול באמונתו יחי יקרא לבן האשה וכריות גופו ומחייטו תהא נפולה וגדושה ויחולו עליו כל הכרכות אשר
בתורה מפורשה ויזילה ה"י מחרפה ובושה וקרן אור פניו יהי נוצנים כקלל נחושה ומכל נבע ומכל תסלה יזילה
ה"י כאשר כהוב כחורתיו הקדושה קדוש וטהור יאמר לו לכל דבר שנקדושה ויתברך בברכה משולשה זרכ ברכות
עם שובע שמחות יחולו על ראש האשה לאה הכלל ווען זי"ס ווערדי ציית זיין לקיים הפס"ד הכלל כאשר קבלה על
נפשה כפי שאמר המסית ומרית ר"ש ק"ה הכלל כשמה בהיותו עומד כאן לדון בתריקאה לפני הגאב"ד כר"ו ואני כ"ד
דש ווען שויהן כל הרכיסיס שבעולם איהר דען גט מכשיר זייכין זי"ס דלך קיין אנדרה מאן נעמען אס לא מוז איין
יהייר הכן מהגאב"ד ושני ב"ד דק"ק פפ"מ ומכ"ש אס תקיים מצות השבת גבינה מה שהי גוכב נפש המסית ומדיס
ר"ש ק"ה הכלל ולחזור לבעל כעורי ר"ס ר"כ הכלל ויקיים בה ובכעלה מקרא מלא דבר הכתוב יתן ה"י את האשה
הכאה אל ביתך כרחל וכלאה וגו' ויאריכו ימיהם ושנאמיהם בעושר וכבוד וגדולה למעלה למעלה עד עולם סלה וכן
כל מי שיישיע לדבר מצוה זו לעשות שלום בין איש לאשתו ויכה לרב טוב הנפץ וכזה איש על מקומו ימא בשלום
זהישיעה שלום במרומיו הוא יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל ויענו כל העם ואמרו אמן

אמן

מה שהכריז מן הנאב"ד גר"ו בצרוף שני בתי דינין בהכמות
חברות קרישא פ"ו דקהילתנו פה דקק פ"פ דמיין יום אב"א
אלול לעת ערב בבה"כ ישן וחדש

המסית המסית ומרית ר"ש ק"ה הכ"ל * ושהוא נשבע ע"ו כחי ד' נבואות * אבל הדיינים מומחים דקק ברלין יע"א הכ"ל לא
הצו און אליו * אונד כלל ניט משיב גוועזין * הן להכשיר הגט שלו * והן לההיתר שהי נשים * ואיש מרדכי הכ"ל הדר
כפה ככפר הערשכין גשל אשה אחרת על אשה ע"פ היתר המסדר ר' ישראל בקליווא הכ"ל * איזט נון וועלט קינדט *
בלשר ער סך רב פר שפראכין האט * להסכים עב היתר שתי נשים הכ"ל * כפלי כפלים ער בקומין האט * אויך כפי
הנשמע ער ששים הגרמים מהאיש מרדכי הכ"ל בקומין האט * הדור אתם ראו פרצה גדולה זאת בישראל * וואש ניט
גהערט אונד גוועהין איזט ווארדין בימינו בן כימולים ו"כ * אף גם עובר בפומבי בשאט כפש על חרמות ותקנות דר"ג
מ"ה וזירופיו הגאונים כחי כפש ז"ל * אשר נתפשטה כעת בכל גלות וכפוצות אחינו בני ישראל אונד דיוור מסדר ר' ישראל
בקליווא הכ"ל * פורץ גדר גוועזין * קאן נון כל העולם זעהין * וואש ער פר איין חכם להרע איזט * דש איזה רכנים
דפולין עם אנשים זירופיהם הכ"ל אויף איהם שרייבין שאינו יוצא מת"י דבר שאינו מתוקן * גם נפרסם מי המה כד"ה
של ר' ישראל בקליווא הכ"ל בקידור הגט * האחד אתם עצמו בשמו כפתי הירץ בלא"ט מהור"ר פ"ייבש כ"ץ מהגובר ז"ל
סופר ונאמן דמדינת קליווא י"ע * והשני אתם עצמו בשמו יוסף בן כה"ר בנימין כ"ץ עלקיש מברלין * הדור אתם ראו *
אם הם אותן אנשים מוכוים כלל לקרום בשם לומדים * ומ"כ בשם דיינים * ואין ז"ל שאינו יודעין כלל כטיב גיטן
וקידושין * זאת ועוד אחרת * הדיין הראשון הוא מפורסם שהי' דר מקדם בק"ק העב"א * והי' בורח מחמת חובות * וכמה
אנשים הי' בקהלתו שהי' אומרים שדיין סייב להם * והדיין השני הוא כחור משוט בלרץ * ומי יודע אם שאינו ככלל
יושבי קרבות * גם ידוע ומפורסם שמעולם לא הי' שום דיינים בקליווא * רק ר' ישראל המסדר והמכשיר והמתיר הכ"ל
עשה אותן לדיינים לפי שעה בשביל משוגע מעשה כ"ד שלו * כדי דש זיין שבר פעולה בלמונתו רעכט פר דיהקין האט
גוואלט * וכפי הנשמע האט ער מתקלה בשביל זה ט"ו הגרמים בקומין * קאן מאן נון זעהין אויף וועלכי איזה רכנים
דמדכות פולין זיך קומן זיין שאינו יוצא מת"י דבר שאינו מהוקן * וכשביל זה כחומל בארובה הגט של ר"א כ"ב הכ"ל
מכשיר וייבין * ומדברים עוד דברי עוות וגבחות בלשון מדכית גדולות * אונד מאכין מורס כחרס ר"ת * ומוספין גזירות
שלהם * רק ליהן מורך כלב המון עם * והדבר ידוע אף להיבוקות של בית רבן דש דער ביטול הגט כלל קיין שייכות
הבן טוהט לחרס ר"ת * ומ"כ דש ח"ו כוונת ר"ת זיין זולטי איין גט בטל כשר זו מאכין אונד ח"ו מתיר א"א לעלמא
ומרבה ממזרים בישראל זו זיין * אדרבא אכחמו חשים על כבוד ר"ת וזירופיו הגאונים כחי כפש ז"ל * שלא תהלו כהם
כוקי סריקי * כמו שהלנו בהם רכני דפולין עם זרחפיהם איזה אנשים הכ"ל * בכך מוטל עלינו לכבוד המקום ב"ה *
ולכבוד התורה ולכבוד ר"ת וזירופיו הגאונים ז"ל הכ"ל * להודיע לכל עדה ישראל * דש זיך קיינר קיין מורס איין רידין
זול * דש חרס ר"ת כלל על זה איין שייכות הבן טוהט * אונד ווערדי כל ישראל מקיים זיין פס"ד הכ"ל אשר הוסכס
עבגאן המסדר המנות אב"ד דק"ק מנהיים ז"ל וזירופיו הכ"ל * והנה עתה שנתפרסם הרשעות גדול של ר' ישראל
בקליווא המסדר והמכשיר והמתיר הכ"ל כרצוני כסף היתר שלו של שתי נשים הכ"ל * ראוי וכנון לכל רכני גאוני הדור *
וכפרט אותן שכבר הי' נאיש להכשיר הגט * אשר היתרם שלהם איזט נור גשטעלט **על דברי המסית**
וכדיח' שמעון קאפנהאגן הנ"ל * ורעהו ר' ישראל בקליווא המסדר והמתיר הכ"ל לישא
שתי נשים נגד חרס דר"ג מ"ה וזירופיו הגאונים ז"ל הכ"ל * ומששו איזה רכנים לתקמת אשה לאה הכ"ל * שלא לכבל
אותה בכלי העיגון * ומעולה לא נשמע עבונא כוו * בלשר שבעלה ד"א כ"ב הכ"ל עומד ומנפה * מתי חשוכ אלא
לקחתה להיות לו אשתו במקדס * כבעל הגניבה המחזיר על גניבתו * מהגונב כפש המסית ומדיח ר"ש ק"ה הכ"ל *
גונב את כפש אשתו מאתו * יותר המה מחויבים לחשוש על תקנות עבונות האשה ראשונה של מרדכי הדר ככפר
הערשכין הכ"ל * אשר הוא נשא אשה אחרת ע"פ היתר המסדר והמגיר ר' ישראל בקליווא הכ"ל * ואשה ראשונה של
מרדכי הכ"ל היא יושבת כעת באמשטרדם עבונא שבלה גלמחה אלמנה חי * נעקת ואין מושיע לה * ולזה וודאי

1711

א"א הכניסו את ראשם ודרשו וחקרו ככל מיני דרשוה וגמרו שאין היתר לאסור' וויילן אבר בע"ה איזה רכנים וגאונים ויינהמוטעיה
גווארד' בדברי שקרים וע"י זה פסקו להיתר אונ' כפי הנשמע' כמה אנשי' כאן עי"כ ממעט זיין כבוד התור' ות"ח וכבוד הגאון המפורסם
אב"ד דק"ק פ"פ ורכני' מופלגים יושבי על מדון בלש אחר חכמים ומוקפה שאינו יוצא מתחת ידם דבר שאינו מתוקן וכפרט כבוד הגאון
המסדר המנות אב"ד דקהילתנו ז"ל וגדולים דדיקים במיתהן וכו' ואין מקיפין כמ"ה ע"ב וירט היר מיט דער כרוז שהכריזו מחדש בק"ק
פ"פ כשני כ"ב כאן כובלינירט כדי זיך יעדער דא נאך זו ריכטן ולא זו ניט מעהר מלעיג זיין זול על פסק דין שלה' זונדרן למען
ידעו לדור אחרון כנים היולדו מהאשה לאה הכ"ל מאיש אשר דש **ממזרים גמורים** זיינן :

כרת

למען דעת כל עמי הארץ

שככל הדברים האלה הוכח בקק פפ דמיין ביום א ג
אדר תקיח לפק לעת ערב אחר תפלת מנחה
בבה כ ישן וחדש:

שמעו

גל עם ה' המרידים על דברו • ואלש מיר ביכאלהין איזט ווארטין אית צו רופין בשם המ'ק האלופי קניני
פ'ו י'ץ • כצירוף האלופי קניני ג'זים י'ץ • וכצירוף שני כ'ד י'ץ • וכדאשם הגאון אב"ר כר"ו • כאשר שהקול
נשמע ברמה • מהגודל המוצפא ורשעות מה שנשלח לכאן ככתב אחד להגאב"ד כר"ו שה' רק מכוך בתכריך • וניכתב
אדרעם אליו ככתב גלחות • וכתוך התכריך נמצא כתב הכל מאיזה רכנים במדינות פולין כצירוף איזה אנשים אשר
לא ידע שום אדם מה טענם ומה שימם • רק אחד מיוחד מהם חתם עצמו שלמה כה"מ מרכבת המשנה רב הכולל דק"ק
זאמשט וגליל ארדנאייא י'ץ • הוא איש מפורסם לכל מי שהולך על יריד לייפציג • ורואה קונקערטין שפילין • קן מן
הרב ה"ל דאכייא פינדן • גם רגיל תמיד בשחוק שאך זאכיל • והרכו כלעג הרכה ודברי כזיוכות ומוצפא יתירה על
הפ'דס אל הגאב"ד כר"ו ושני כ'ד י'ץ • אשר הוקסם ג'כ ג'זת הגאון המסיד המנוח אב"ד דק"ק מנהיי' ז"ל עם צירופיו
האלופי' הדיינים ולומדים מופלגים יושבי בהמ"ד דשם • בדבר הגט הכיתן לר' איצק כ"כ מק"ק מנהיי' יע"ש לאשתו
לאה בת הר"ר יוקב ג'ה מק"ק בונא יע"ש ע"י הרב המקדר ר' ישראל ליפשיץ מקליווא • שכבר ינא פס"ד שהגט הוא
בטל • וכבר באיזה כרוזים הן פה קהלתינו יע"ש • הן בק"ק מנהיי' יע"ש • והם מכשירים את הגט וכתבו הטעם קתמא
שהגט כהר • כי בודאי לא ינא מתחת יד הרב דקליווא וכ"ד הצדק דבר שאינו מחוקן • וכתב ה"ל הוא מקיים שהוא
ההעק אית בלות מבין הכהנ ע"י הרי נאפנים ק"ק בונא יע"ש • הנקובים נשמוהם • שם האמר דוד ש"ן ונאמן פה
ק"ק בונא • שם השני יששכר בער שמש ונאמן פה ק"ק בונא • והנה כעה מוטל עלינו לקיים מאמר חז"ל מפרסמן את
המניפים וכ"ו • ולפרסם מי הוא הרב המקדר ר' ישראל דקליווא ה"ל עם כד"ה • אשר סמכו עתה איזה רכנים דמדינות
פולין עם צירופיהם איזה אנשים ה"ל • וגם כבר סמכו איזה רכני גאוני הדור עליו ועל חבירו המסית ומרדח
ר' שמעון קאפנהאגן אשר הוא מפורסם בסוד משחקים של לומברי
שפילר • וכל שאר מיני שחוק אשר התחבר אל רעהו הרב המקדר ר' ישראל בקליווא ה"ל • אשר הי' מקיש הווי'
ליציאה • וכאשר המקדר ר' ישראל ה"ל התיר מהחלה לאשה אחת לישא שני אנשים ע"י גט בטל • כן התיר ג"כ לישא
שתי נשים לאיש אחד ככפר הערשכון ושמו מרדכי • ועודנו מחזיק בשתי נשים • והאיש מרדכי ה"ל נשא אשה אחרת
על אשתו ע"פ היתר המקדר ר' ישראל מקליווא ה"ל • כאשר נשלח לידינו דברי שו"ת שלו • מחמת היתר של שתי נשים
ה"ל עם הכתובים שכתב לה אלופים דיינים מומחים כ"ד רבא דק"ק ברלין יע"ש • והתשובה ה"ל יפורסם אי"ה ברבים •
ושם נאמר ככתובים שלו • דש ער ט"ו הגרייס להכד"ד דק"ק ברלין יע"ש ער שפרעכט וואן ג"כ מתיר זיינין לאותו איש
מרדכי ה"ל לישא אחרת על אשתו ונעכע על זאת לקיים הכטעתו ליתן שכר משולם כלי גרעון אס יסכימו עמו להתר •
גם נאמר ככתובים ה"ל ומכקש מכ"ד דשם להקיים עמו להכשיר הגט של ר"א כ"כ ה"ל • אונד ג"כ שכר היתר פר שפרשכין

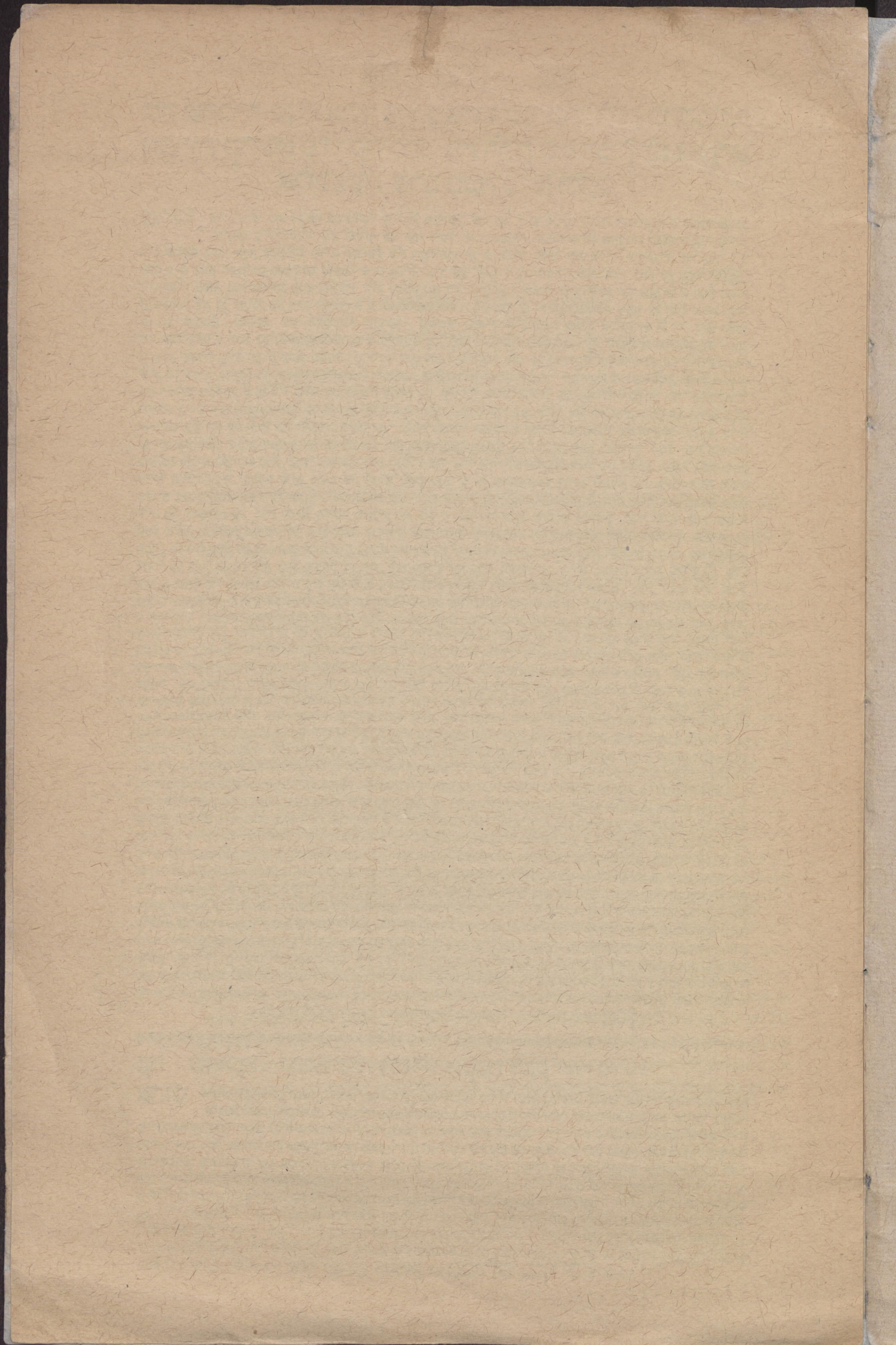
מה שהכריז מן הגאב"ד נר"ו בצרוף שני בתי דינין בהכמות חברות קדישא פ"ו דקהילתנו פה דק"ק פ"פ דמיין יום אב"א אלול לעת ערב כבה"כ ישן וחדש

אחינו בני ישראל הטו כל אזניכם לאמרי פי לקול הקריאה אשר אני דובר אליכם לשמוע דברי חכמים ולכנס השנית
לרעהם ה"ה הגאב"ד נרו בצרוף שני בתי דינין יצו ובהסכמת העומדים על הפקודים למשמרת בני ישראל
ה"ה חכמים בעלי מדע האלופים קנינים סכומים פ"ו דקהילתנו יע"א ובאשר שכבר יצא פס"ד מהגאב"ד נרו ושני ב"ד
ביום ג' ט' ניסן העבר דש הגט ואלש גשעה"ן איזט מה"ה כהרר **איצק** כ"כ ממנהיים לאשתו מרת לאה נה כהרר **יוקב**
ב"ה מק"ק בונא בטל ומכוסל איזט ושעדיין א"א גמורה לפי דין תורה זונד וועהר עובר איזט על פסק הכ"ל וישא אותה
ק"ו לאשה דש כל בעילה שלו ויינן בעילות א"א וכניהם אשר יולידו הם ממזרים ודאין ושעליהם נאמר לא יבוא ממזר בקהל
ה' רק סתפסלו לכהונה אם התארמלה מדרבנן כמבואר הפס"ד הכ"ל וכבר הפס"ד הכ"ל ביום ה' יוד ניסן העבר
וגם נשאל הפס"ד הכ"ל לאלופים קנינים פרכסים ומנהיגים קהל בונא יצו להיות צידם למשמרת לזכרון לדורי דורות גם נאמר
ההנהגה מפס"ד הכ"ל מקיים מהרי שלוחא דבי דינא רבא דפא ליד האשה לאה הכ"ל כדיאלו זיל ווייש דש עדיין א"א גמורה
איזט כון מעהר נשאל לכתן ממקומות אחרים איזה תשובת מאלו רבני מחכמי ומכינו • דיש ועלביגן גט וואלדן ויקיים ומכשיר
זיין וועלכש גישעה"ן איזט ע"י התעוררת המסית ומדיח ר"ש ק"ה ע"י שקרים וכזובם שלו כמבואר להבא וקי' לנו תשובת הכ"ל
למראה גיטינו ככן לאזט הגאב"ד נרו בצרוף שני ב"ד יצו מכריז ומזהיר זיין דש קייבר זאל זיך פומך זיין על התירס הכ"ל
הן שכבר באו והן אם יבואו עוד היתירס ראשון כב • נאמרו וכשנית דש גאונים הכ"ל • כיט האכין הפראטיקאל וגיביות ערות
הן מה שנשאלו לנו מק"ק סנהיים והן מה שנגבית פאן בב"ד התונת וועלכש הכל נגבית איזט גווארדין כדה ודין תורהינו
הקדושה לפכינו באריכות גדול וסאדי במרום דש הגאב"ד נרו ושני ב"ד הפראטיקאל וגי"ע כיט גשיקט האכין לאזטו רבנן
גאונים הכ"ל ח"ו כיט גשעה"ן איזט לבנות ח"ו לכמתי גאויי הדור כי כל כוונתה תמיד כידוע להגדיל לכל בעלה תורה ומכ"ש
גאונים רבנים חכמי ומכינו רק טעמי' אחרים איה בהו' • ככן עכשיו שאין להם הפראטיקאל וגי"ע הכ"ל וכל התירס שלהם
איזט כור גשטעלט על דכ"י השאל המסית והמדיח ר"ש ק"ה • אשר הוא מוצד תהחלתו להעלים דלרי אמת אונד ממניע
איזט שלמות ומעשיות מזויפת כדי אין הכשר הן וייל להאי גיטא אף אם הוא שלא לדון כאשר ראינו עין בעין מתוך תשיבת
מאיוה גאונים הכ"ל דש הכל כשקרים וכזבים בריכט זיין ווארדין מן הגשיות ומדיח ר"ש ק"ה הכ"ל ואחד מהשקרים כפרסא אותו
ברבים דש כהן תשובת גאון אחד שטיהט דש דיין אחד מהכ"ל כאן קרוב וועהרי עם האיש המגדל כהרר **איצק** הכ"ל
וועלכש בודאי ע"י המסית והמדיח ר"ש ק"ה איהם גמענד ווארדין והדבר ידוע ומפורסם לכל העולם שאין כשם דיין מכ"ד
כאן נד קורבה אף בדרך רחוק שמינה שגשמינת רק הוא כמו כל שאר אחינו בני ישראל בני חברה יצחק ויעקב איזט לון דארטן
זו ער זעהן דש דיוור מסית ומדיח ר"ש ק"ה הכ"ל כור אזיין איזט מקיים ומכשיר דען גט זו זיין אף אם הוא שלא לדון כאשר
שהוא מתחילה בעל ממציא דען גט זו וועגן זו ברענגן כידוע וכיוצא בזה נאמרו עוד על כמה דבר שקרים כגון תשובת הכ"ל
וועלכש כור הגאונים הכ"ל ידועה הן מהמסית ומדיח ר"ש ק"ה האונד כל התירס שלהם ע"י גשטעלט איזט שניות מלכרי סופרים
דש ידוע איזט דש גאון המנוח אב"ד דק"ק מנהיים זצ"ל אשר הוא הכ"ל עומדים התה ממשתל הרבנות שלו וכפופים לו
ולצוויו עם האלופים דיינים בצירף לומדים מופלגים ושני דכה"ת דש והגאב"ד נרו דקהילתנו יע"א ושני ב"ד פר איין ב"ד
ער קענט האט לדבר זה ולזה היה תחלת מה שחדקו להכניס תאשם לזה הגאב"ד ושני ב"ד יצו וגם אחר שיצא הפס"ד הכ"ל
המדיח והמדיח אב"ד דק"ק מנהיים ירופים ובאשר שהוג הכ"ל כפופים לו להיות פרים למשמעתו דש ידוע איזט כאשר כל
המסית והמדיח ר"ש ק"ה הכ"ל לפני הגאב"ד נרו דש ושני ב"ד יצו לדין כפה מלא גואגט כשם האשה לאה אשה כה' הכ"ל דש זיל איהם
מכריח האט גוועזן לכאן זו קומן לדון דען זיל האט גואגט דש ווען שוינט כל הרבנים שבעולם חיהר דען גט מכשיר זיין זיל זיך
דאך קיין אכדריין מאן נעמט אלש זיל מוטי איין היתר בקומין מהגאב"ד נרו ושני ב"ד דק"ק פפ"ד ככן איזט כון זו ער זעהין לכל העולם
דש האשה הכ"ל הגאב"ד נרו ושני ב"ד מקבל האט גוועזן זו דיין ומחויבת לקיים הפס"ד הכ"ל אלש זיל נאך איין א"א גמורה איזט אונד
כיט סומך זיין איין אכדרי גאויי רבנים וועלכי איהר מתיר זיין איי' מוטענה"ן גווארדין ע"י שקרים וכזבים של המסית ומדיח ר"ש
ק"ה ככן מכל הלן טעמי' לאזט הגאב"ד נרו בצרוף שני ב"ד מכריז ומזהיר זיין דש לאמר שיהי' להם למראות עינים ההשנות מאיו גאונים
רבני' הכ"ל עדיין בייא איהר דעה בלייבן שהאשה לאה הכ"ל היא א"א גמורה ובכל דינו המבואר בפס"ד הכ"ל ומעתה מוזהר כל איש ישראל
שיזהר ע"פ כפפשו דש האש" הכ"ל קיין שידוך רידן ווערט ומכ"ש שלא לישא ח"ו לאשה ומי שיעבור על זה וישא אותה לאשה ח"ו לא לכד דש
שזין גמעלט איזט כפס"ד הכ"ל דש כל בעילות המה בעילות א"א וכניהם הם ממזרים ודאין נוסף על זאת לאזט הגאב"ד נרו בצרוף שני
ב"ד יצו ובהסכמת הח"ק האלופים קנינים פ"ו דקהילתנו יע"א ולכל הסרים למשעתם זיך וישן מתנהג זו זיין עם אותה העברין ויש
זיך גכיהרט מתנהג זו זיין ווער עוב איזט על איסור חמו' איסור' א"א והוא אחד מ"ד מיתו' כ"ד יודדין ואין עולין ומאמ יקרא סורו טמא
קראלמו אוב' זיך יעדוועדל לזכרון אויף שרייבן לדור אפרון דש עם ורע' ורע' ורע' עד עולם קיינר מתחתן זיין וזיין וגם יכתב כן לזכרון
לדורי דורות כפנקס הקהל יצו למען לא יתערב ורע כשר כורע פסול • גל הכ"ל לאזט הגאב"ד נרו בצרוף שני ב"ד יצו ובהסכמת הח"ק
האלופי' קניני' פ"ו דקהילתנו יע"א מכריז ומזהיר' זיין כעה בימת דשוקא עת התאספות יחד איש ישראל קרובי' ורחוקים יחד כאיש אחד
מכירים כדי דיוון איין פירקוס וול בעינין ככל גלות וכפוצת אחינו בני ישראל ולמנוה רבה ימשב מפרסים רבני' כוונ' דיוון כרוון במקומות
אחרים כדי להגיל ולהפרי' כל אחינו בני ישראל מאיסור' חמו' א"א ושלא להרבו' ממזרים בישראל וכל השומע' לדברינו מאלקי המערכה
יצו אותו את הכרעה • וישגא שלמותו כלי יגון ואכמה • בלי פרץ וזומה **אמן** :

*****

מה שהוכרו במנהיים ח תשרי תקפח לפק אחר כרוו הכ"ל

אהובי רבותי עשאו אהן כפאהלן וואררן אויו צו רופן גשם האלופי' הדייני' ויושבי כה"מ יצו על דבר הגט הניתן מה"ה כה' איצק
כייבורג לאשתו לאה כת כה' יוקב ג"ה ופסלו אותו אזנינו מ"ו הגאון המסיד מהורר טעבלי וכל ובהסכמת האלופי' הקניני'
פ"ו יצו בצרוף הדייני' ויושבי כה"מ יצו וועפ"כ לא עשו משעה עד שלחמו הדבר למופלגי דוריכו יודעים ומשכילים כוזהר הרקיע יודדין
לעומקי דדי' החד' והמסגר כיון שאגריין שובסין פומה ה"ה הגאון אב"ד דק"ק פ"פ בצרוף שני ב"ד דשם לפסקי הלכה למעשה ולפרסמו
ברבים באשר שיש להם יד וסם בדרך גבורים לעמוד בפרץ ולא נשמע בדורינו מי שהמרה את פיהם וללפרושי מאיסורא איסור חמור
א"א הכניסו את ראשם ודרשו וחקרו ככל מיני דרישוה וגמרו שאין התיר לאסור' וויילן אכר בעי"ה איזה רבנים וגאונים ויינה מוטעיה
גווארדין בדברי שקרים וע"י זה פסקו להתיר אוב' כפי הנש"מ כמה אנשי' כאן עיי"כ ממעט זיין כבוד התור' ות"מ וכבוד הגאון המפורסם
אב"ד דק"ק פ"פ ורבני' מופלגים יושבי על מדין כאיש אחד חכמים ומקוה שאינו יוצא מתחת ידם דבר שאינו מתוק ובפרט כבוד הגאון
המסיד המנוח אב"ד דקהילתנו זצ"ל וגדולים דדיקים במיתהו וכו' ואין מקיפין כה"ע"ב וירט היר מיט דער כרוו שהכריז מחדש כק"ק
פ"פ כשני ש"כ כאן בובליצירט כדי זיך יעדד דא נאך זו ריכטן ולא זו כיט מעהר מלעיג זיין זול על פסק דין שלה' וואררן למען
ידעו לדור אחרון בנים היולרו מהאשה לאה הכ"ל מאיש אחר דש **ממזרים גמורים** זיין :

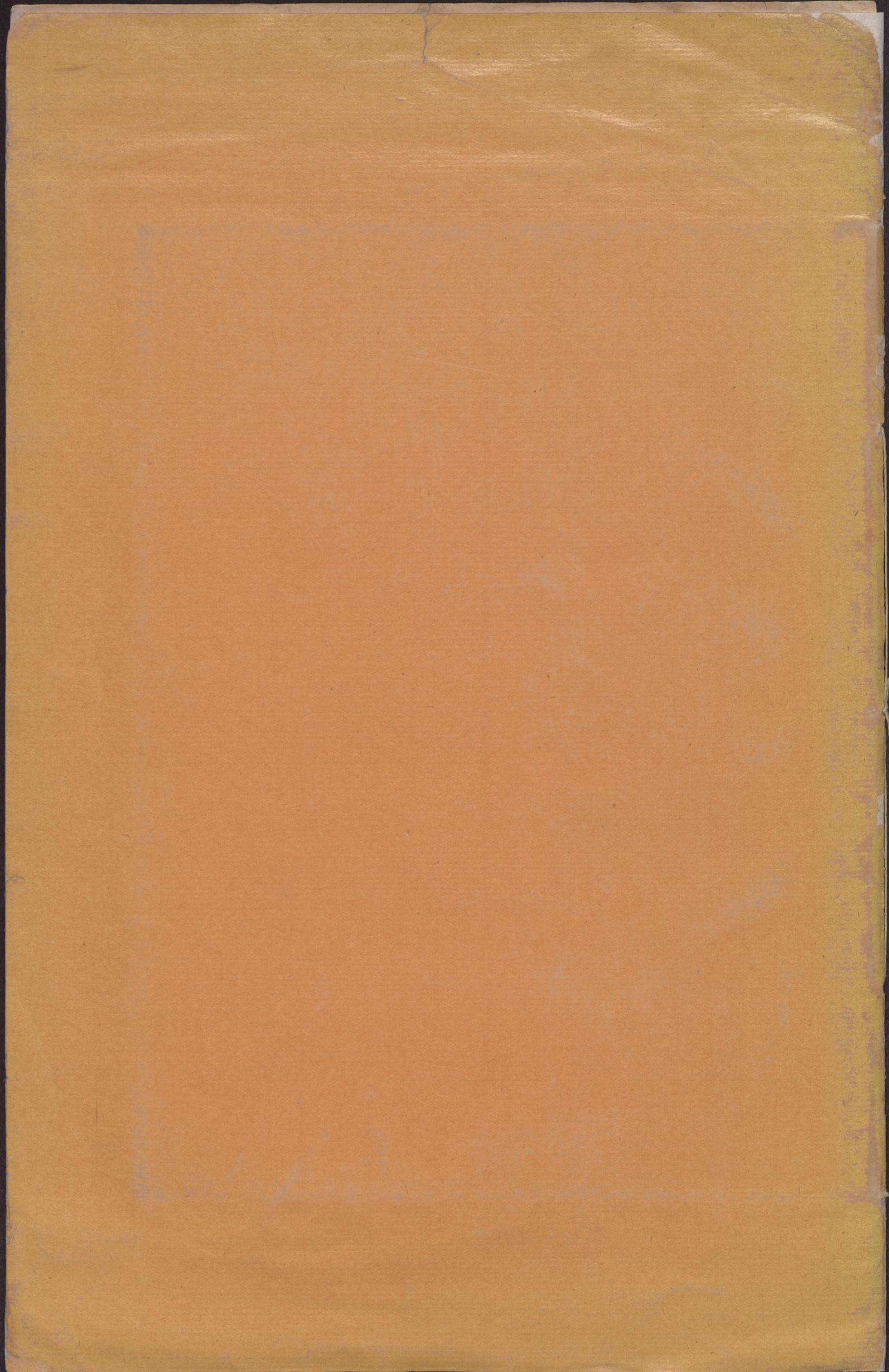

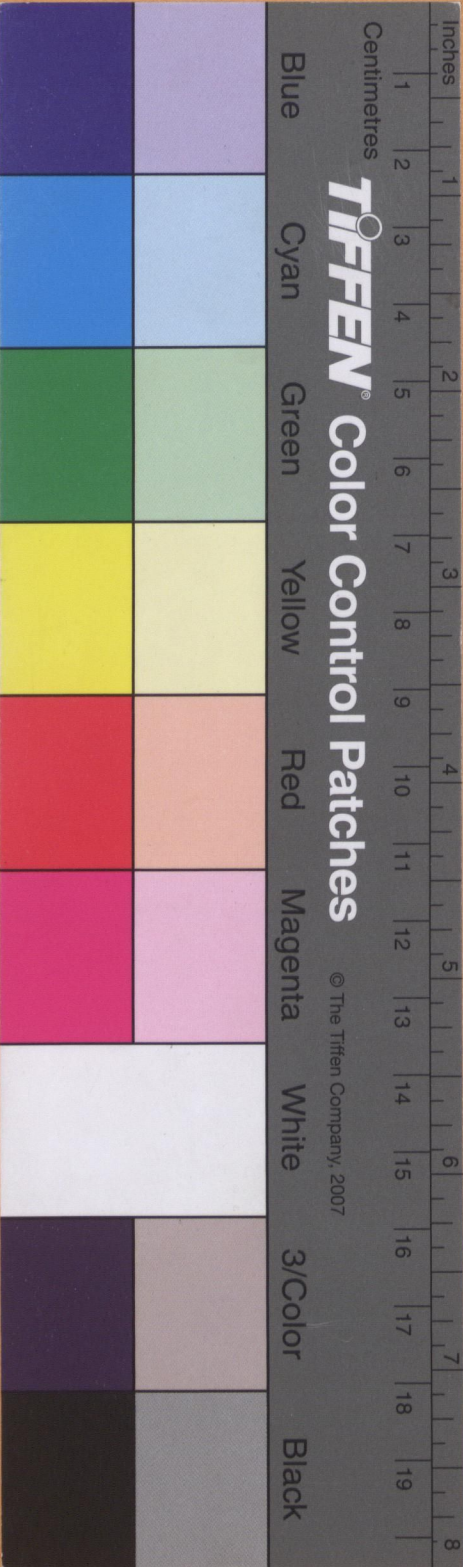
VIII.4.
Zwei
43

18168

Rg v. 19. 5. 93 (26 Ho.)
Erwerb. buch. 3591
Sammelb. Sammlung

Centimetres

TIFFEN Color Control Patches

© The Tiffen Company, 2007

Inches

1 2 3 4 5 6 7 8
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19